

**SPOLUPRÁCE UČITELE S
PEDAGOGICKO-
PSYCHOLOGICKOU
PORADNOU**

§ 120

Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

72

VYHLÁŠKA

**ze dne 9. února 2005
o poskytování poradenských
služeb ve školách a školských
poradenských zařízeních**

§ 1

Poskytování poradenských služeb

- (1) Poradenské služby ve školách a školských poradenských zařízeních jsou poskytovány dětem, žákům, studentům (dále jen "žák"), jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením.

§ 2

Obsah poradenských služeb

- vytváření vhodných podmínek pro zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj žáků, pro rozvoj jejich osobnosti před zahájením vzdělávání a v průběhu vzdělávání,
- naplňování vzdělávacích potřeb a rozvíjení schopností, dovedností a zájmů před zahájením a v průběhu vzdělávání,
- prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů (zejména šikany a jiných forem agresivního chování, zneužívání návykových látek) a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací,

§ 2

Obsah poradenských služeb

- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů integrace žáků se zdravotním postižením,
- vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšího profesního uplatnění,
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce pro žáky, kteří jsou příslušníky národnostních menšin nebo etnických skupin,
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce pro žáky nadané a mimořádně nadané,
- rozvíjení pedagogicko-psychologických a speciálně pedagogických znalostí a profesních dovedností pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních,
- zmírňování důsledků zdravotního postižení a prevenci jeho vzniku.

§ 3

Školská poradenská zařízení

- (1) Typy školských poradenských zařízení jsou:
- pedagogicko-psychologická poradna (dále jen "poradna"),
- speciálně pedagogické centrum (dále jen "centrum").
- (2) Pedagogickým pracovníkům vykonávajícím pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských poradenských zařízeních je poskytována odborná podpora za účelem zvýšení kvality poradenských služeb.

§ 5

Poradna

- (1) Poradna poskytuje služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou pomoc při výchově a vzdělávání žáků.
- (2) Činnost poradny se uskutečňuje ambulantně na pracovišti poradny a návštěvami zaměstnanců právnické osoby vykonávající činnost poradny ve školách a školských zařízeních.

3) Poradna

- zjišťuje pedagogicko-psychologickou připravenost žáků na povinnou školní docházku a vydává o ní odborný posudek; doporučuje zákonným zástupcům a řediteli školy zařazení žáka do příslušné školy a třídy a vhodnou formu jeho vzdělávání; spolupracuje při přijímání žáků do škol; provádí psychologická a speciálně pedagogická vyšetření pro zařazení žáků do škol, tříd, oddělení a studijních skupin s upravenými vzdělávacími programy pro žáky se zdravotním postižením,
- zjišťuje speciální vzdělávací potřeby žáků ve školách, které nejsou samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením, a vypracovává odborné posudky a návrhy opatření pro školy a školská zařízení na základě výsledků psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky,

Poradna:

- poskytuje poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobnostním a sociálním vývoji, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům vzdělávajícím tyto žáky, poskytuje poradenské služby zaměřené na vyjasňování osobních perspektiv žáků, poskytuje metodickou podporu škole, prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence.

§ 6

Centrum

- (1) Centrum poskytuje poradenské služby žákům se zdravotním postižením a žákům se zdravotním znevýhodněním integrovaným ve školách a školských zařízeních, žákům se zdravotním postižením a žákům se zdravotním znevýhodněním ve školách, třídách, odděleních nebo studijních skupinách s upravenými vzdělávacími programy, žákům se zdravotním postižením v základních školách speciálních a dětem s hlubokým mentálním postižením.

Centrum

- (2) Žákům základních škol speciálních a školských zařízení jsou poradenské služby centra poskytovány pouze v rámci diagnostiky a kontrolní diagnostiky, v odůvodněných případech i v rámci speciální individuální nebo skupinové péče, kterou nezajišťuje škola nebo školské zařízení, kde je žák zařazen.

Centrum

- (3) Činnost centra se uskutečňuje ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků centra ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách, v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením.

Centrum

- zjišťuje speciální připravenost žáků se zdravotním postižením na povinnou školní docházku a speciální vzdělávací potřeby žáků se zdravotním postižením a žáků se zdravotním znevýhodněním, zpracovává odborné podklady pro integraci těchto žáků a pro jejich zařazení a přeřazení do škol a školských zařízení a pro další vzdělávací opatření,

Centrum

- zajišťuje speciálně pedagogickou péči a speciálně pedagogické vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením a žáky se zdravotním znevýhodněním, kteří jsou integrováni nebo kterým je stanoven jiný způsob plnění povinné školní docházky²),

Centrum

- vykonává speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku a poskytuje poradenské služby se zaměřením na pomoc při řešení problémů ve vzdělávání, v psychickém a sociálním vývoji žáků se zdravotním postižením a žáků se zdravotním znevýhodněním, na zjištění individuálních předpokladů a vytváření podmínek pro uplatňování a rozvíjení schopností, nadání a na začleňování do společnosti,

Centrum

poskytuje pedagogickým pracovníkům a
zákonným zástupcům poradenství v
oblasti vzdělávání žáků se zdravotním
postižením,
poskytuje metodickou podporu škole.

PPP obecně

Zřizovatel vymezil hlavní činnost organizace takto:

Hlavním účelem zřízení organizace je poskytování poradenských služeb dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením.

Předmět činnosti odpovídající hlavnímu účelu je zajišťovat:
psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku
psychologickou a speciálně pedagogickou intervenci
informační, poradenskou a metodickou činnost

PPP obecně

PPP nabízí ve své hlavní činnosti řadu psychologických a speciálně pedagogických služeb jako např.:

psychologické vyšetření a poradenství předškolních dětí s výchovnými problémy

posouzení úrovně školní zralosti a doporučení k zlepšení školní připravenosti dětí před nástupem do 1. třídy

orientační i komplexní vyšetření školní zralosti, posouzení vhodnosti odkladu školní docházky

diagnostiku výchovných a výukových obtíží a doporučení vhodných metod k jejich zmírnění

diagnostika specifických poruch učení a chování

kariérové poradenství vycházejícím žákům a jejich rodičům, posouzení vhodnosti výběru studijního nebo učebního oboru

posouzení studijních předpokladů

individuální konzultace s rodiči

individuální konzultace s učiteli

metodické vedení výchovných poradců (VP)

metodické vedení školních metodiků preventivních aktivit (ŠMPA)

Žádost o vyšetření žáka (důvěrné!)

1. Jméno a příjmení žáka 3)
Datum narození
Adresa bydliště PSČ
Telefon domů tel. po práci mobil
Jméno matky (pěstounky)
Jméno otce (pěstouna)
2. Škola a třída, kterou žák navštěvuje tel.
a) opakoval ročník, propadl z předmětu
b) neopakoval ročník
3. Důvod vyšetření: výukové, týkající se předmětů

výchovné
kontrolní

jiné

Žák

a) byl vyšetřen PPP, SPC (uveďte kdy a kde)

b) nebyl dosud vyšetřen PPP a SPC

c) není nám známo

4. Odklad školní docházky: ano-ne

Opakování ročníku:

ano-ne

pokud ano, důvod

Známky na posledním vysvědčení:

ročník

Chování:		Prvouka:		Občanská v.:		Chemie:		Výtvarná v.:	
Český jazyk:		Vlastivěda:		Dějepis:		Fyzika:		Hudební v.:	
Matematika:		Přírodověda:		Rodinná v.:		Přírodopis:		Tělesná v.:	
Cizí jazyk:						Zeměpis:			

Uved'te současný prospěch, výrazné změny, klady a nedostatky:

Český jazyk:

Matematika:

Ostatní (včetně výchov):

Vývoj a změny v chování dítěte:

Uveďte opatření, která škola dosud realizovala k odstranění (zmírnění) obtíží žáka:

5. Skupinová péče:

a) doučování:

předmět(y)

hod./týdně

b) nápravné skupiny:

zaměření:

hod./týdně

c) ostatní: zájmové aktivity ve škole - např. keramika, jóga, sportovní hry,

dramatický

kroužek, ...

6. Individuální péče:

<i>FORMY A ZPŮSOBY</i>	<i>Předměty, ve kterých je péče realizována:</i>
Využívání kompenzačních pomůcek	
Zvýšené využívání názorných pomůcek	
Individuální zadávání a plnění úkolů	
Zohlednění indiv. pracovního tempa	
Úprava způsobu hodnocení a klasifikace	
Upřednostnění ústního/písemného projevu	
Zadávání kratších/alternativních textů	
Tolerance písemného projevu	
Tolerance grafického projevu	

- Podpora koncentrace pozornosti - časté střídání činností, umožnění pohybového uvolnění při vyučování, častější vyvolávání, fyzický a oční kontakt, přesazení a jiné
- Náprava grafomotorických obtíží - správné držení psacího náčiní, uvolňování zápěstí, koordinace oka a ruky
- Využití preferovaného typu učení - zrakový, sluchový, pohybový, hmatový

7. Spolupráce s rodiči:

Způsob:

Frekvence:

Zaškrtněte vždy ty možnosti, které nejlépe popisují hodnocení dítěte:

O vyučování projevuje:

Aktivita při vyučování:

přiměřený zájem – nezájem – zajímá se jen o něco
hodně se hlásí – hlásí se průměrně – sám se prakticky
nepřihlásí – hlásí se, i když nezná odpověď – neodpovídá –
odpovídá kuse, i když odpověď zná – někdy se zarazí
a neodpovídá, nikdo s ním nehne po dobrém ani po zlém
nesnášenlivý – vyvolává rvačky – pošťuchuje – bázlivý –
plachý – lítostivý – smutný – vzdorovitý – umíněný –
výkyvy v citových projevech a náladách – dobrosrdečný –
mírný – klidný – v hodinách hodný, klidný – o přestávkách
silně zlobí – zlobí v hodinách i o přestávkách

Chování, osobnostní char.:

těžkopádný – pomalý – přiměřeně živý – neklidný – neposedný –
stále si s něčím hraje – zbrklý – nekoordinovaný – zručný –
obratný – neobratný

Pohybově:

Pozornost:

zřídka nepozorný – občas nepozorný – často nepozorný –
většinou nepozorný – sebemenší podnět ho odvede od úkolu

– níže své úrovni – při činnosti prakticky nesamostatný - vyžaduje neustále pomoc – úkoly dokončuje – málokdy dokončí – během vyučování

Řeč:

vyslovuje správně – nevyslovuje správně některé hlásky – obtížnější

– mluví nesrozumitelně – v určitých situacích koktá – koktá prakticky stále – má přiměřenou slovní zásobu – slova zná a umí je i aktivně

Lateralita:

při činnostech preferuje pravou ruku – levou ruku – obě ruce používá střídavě

– oblíben – neoblíben – výrazně neoblíben – stojí na okraji třídy – obětní beránek – agresor – třídní šašek – snadno se nechá ovlivnit

Rodinné prostředí:

dítě nosí věci v pořádku, málokdy něco nepřinese – často nenosí věci

na vyučování – rodiče se zajímají o výsledky práce ve škole, reaguji

na záznamy v notýsku – příliš se nezajímají, nereagují – myslím, že se rodiče s dítětem učí pravidelně – občas – prakticky vůbec –

ve vzájemných vztazích rodičů a učitele nejsou problémy – jsou problémy (jaké):

Žák je/není v péči dalšího odborníka, případná medikace

(např. logoped, alergolog, psychiatr, neurolog, klinický psycholog aj.)

8. Dotazník byl projednán se zákonným zástupcem žáka dne

a zákonný zástupce s vyšetřením souhlasí 2).

Doklad je založen ve škole, školském zařízení.

V dne

Vyřizuje:

.....
razítko a podpis ředitele (ředitelky)

Údaje uváděné na tiskopise mají důvěrný charakter !!!

ZPRÁVA ŠKOLY O TŘÍDĚ

Škola: _____ šk. r.: _____
Adresa školy: _____ tel.: _____
třída: _____ počet žáků: _____
počet chlapců: _____ počet dívek: _____
Třídní učitel: _____
Výchovný poradce: _____
Školní metodik prevence: _____
Žáci v evidenci PPP: _____

Důvod práce se třídou:

a) **didaktický:**

nepřijetí žáka do kolektivu

problémů ve vztazích v třídním kolektivu

šikany

jiný: _____

b) **diagnostický ***

1) sociometrie

Popis problému ve třídě:

Vyjádření třídního učitele:

Vyjádření vých. poradce nebo metodika prevence:

*o práci se třídou je třeba informovat rodiče

Zvláštnosti třídního kolektivu:

Požadavek (očekávání) školy:

Dosavadní provedená opatření k řešení problémů třídy:

tř. učitel(ka)

V _____ dne _____

VP nebo ŠMP

Razítko a podpis ředitele

DOTAZNÍK ZPŮSOBILOSTI DÍTĚTE

(pro zahájení školní docházky)

Jméno a příjmení:

datum narození, bydliště

školka, od let.

Podtrhněte, prosím, ty z projevů, které u dítěte pozorujete:

- 1.Má-li být odloučeno od rodičů, nechce odejít, pláče.
- 2.Nenavazuje kontakt, je negativistické, bázlivé, nemluví.
- 3.Chová se bez zábran, má příliš uvolněné chování, tyká dospělým, je vtíravé, předvádí se, šaškuje.
- 4.Bez individuální pomoci není schopno plnit příkazy.
- 5.Snadno se rozptýlí, je nesoustředěné, rychle se unaví.
- 6.Přerušuje práci, odmítá pokračovat, vstává z místa, zpívá si při úkolu, brebtá, pohybově neklidné.
- 7.Má potíže s vyjadřováním, je s ním „obtížná domluva“, má malou slovní zásobu.
- 8.Dává přednost levé ruce, není vyhraněný pravák ani levák, dosahuje nápadně špatných výsledků při kresbě.
- 9.Celkově se jeví jako příliš dětské, hravé.
- 10.Celkové rozumové opoždění.
- 11.Z níže uvedených obtíží – poruch se objevuje (podtrhněte, doplňte):

Bolesti břicha	Poruchy řeči	Výbuchy hněvu, zlosti	Pohybová neobratnost
Bolesti hlavy	Pomočování	Ničení svých věcí	Sex. nápadnosti
Poruchy spánku	Záchvaty	Ničení věcí ostatních	Jiné tělesné obtíže
Problémy s jídlem	Křeče	Agresivita	Smyslová postižení

jaké:

Jiné nápadnosti:

Názor MŠ na zahájení školní docházky:

Rodiče dítěte **žádají – nežadají*** o posouzení způsobilosti pro zahájení školní docházky v Pedagogicko-psychologické poradně.

*volbu prosím zatr

Vyplněno dne:

Kým:

.....
razítko a podpis zástupce MŠ

Desatero pro rodiče

- Každý den kontroluji aktovku za přítomnosti svého prvňáčka.
- Každý den ořežu tužky. Dítě jich má mít v zásobě několik.
- Pomáhám dítěti v přípravě školních potřeb a učebních pomůcek za jeho přítomnosti, společně je dáváme do aktovky.
- Školní pomůcky koupím raději až po poradě s vyučujícím.
- Příprava na vyučování by měla probíhat v klidném a příjemném prostředí, aby se dítě mohlo soustředit na svou práci.
- Přípravu na vyučování rozdělím dítěti na kratší časové intervaly, nejlépe dvakrát 15 minut.
- Příprava na vyučování má být pravidelná, aby si dítě upevnilo pracovní návyky.
- V klidu si popovídám s dítětem o tom, co prožilo ve škole, snažím se odpovědět na jeho dotazy.
- O společných kulturních zážitcích (rozhlas, televize, kino, divadlo, koncerty) si s dítětem vyprávím, snažím se mu vysvětlit, čemu nerozumělo. Tím rozvíjím nenásilnou formou jeho rozumové vnímání.
- Své dítě raději pohladím, pochválím za drobné úspěchy. Snažím se nezlobit se, když se mu něco nezdaří.

**Zelinková, O.: III Cvičení
sluchové analýzy a syntézy**

**Zelinková, O.: V Čtenářské
tabulky**

**Zelinková, O.: VI Cvičení pravo -
levé orientace**

**Zelinková, O.: Koncentrace
pozornosti**

Literatura vhodná pro pedagogy a rodiče

- **Prekopová, J.: Neklidné dítě**
- Delarochl, P.: Rodiče nebojte se říkat ne**
- Kirbysová, A.: Nešikovné děti**
- Campbell: Jak rozvíjet nadání vašich dětí**
- Waltmanová, M.: Jak řešit problémy dětí se školou**
- Matějček, Z.: Po dobrém či po zlém**
- Michalová, Z.: Specifické poruchy učení na druhém stupni ZŠ a na středních školách**
- Matějček, Z.: Dyslexie**
- Matějček, Z.: Jak a proč nás trápí**
- Train, A.: Specifické poruchy chování**
- Prekopová, J.: Malý tyran, Portál 1993**
- Prekopová, J., Schweizerová, Ch.: Děti jsou hosté, kteří hledají cestu**
- Auger, A.: Strach, obavy a jejich překonávání**
- Pokorná, V.: Teorie, diagnostika a náprava SPU**
- Pokorná, V.: Cvičení pro děti SPU**
- Salsevere: Co dělat, aby se vaše děti chovaly správně**
- Serfontaine, G.: Potíže dětí s učením a chováním**
- Mercedes Indri de Caerli: Nechce se mi učit**
- Cangelosi, J.: Strategie řízení třídy**
- Canfield, J.: Hry pro vých. k odpovědnosti**

Literatura s problematikou sociálně patologických jevů

- Nešpor, K. (1999): Jak poznat a překonat problém s hazardní hrou
- Novák, T., Capponi Věra (1996): Sám proti agresí, Grada
- Enroth, R. (1995): Průvodce sektami a náboženstvími, Návrat domů
- Elliottová, M. (1995): Jak ochránit své dítě, Portál
- Vojtíšek, Z. (1998): Netradiční náboženství u nás, Dingir
- Nešpor, K., Czémy, L. (1997): Alkohol, drogy a vaše děti. Besip, Praha.
- Kolář, M. (1997): Skrytý svět šikanování ve školách. Portál, Praha.
- Matoušek, O., Kroftová A. (1998): Mládež a delikvence. Portál, Praha.
- Šišková, T. (1998): Výchova k toleranci a proti rasismu. Portál, Praha.
- Říčan, P. (1998): S Romy žít budeme - jde o to jak. Portál, Praha.
- Rotgers, F. (1999): Léčba drogových závislostí. Grada Publishing, Praha.
- Erb, H.H. (2000): Násilí ve škole a jak mu čelit. Amulet, Praha.
- Kolář, M. (2001): Bolest šikanování. Portál, Praha.
- Nešpor, K. (2001): Vaše děti a návykové látky. Portál, Praha.
- Hajný, M. (2001): O rodičích, dětech a drogách. Grada Publishing, Praha.
- Hoppe, S., Hoppe, H., Krabel, J. (2001): Sociálně psychologické hry pro dospívající. Portál, Praha.